

Gemeente Amsterdam
Juridisch Bureau
Postbus 483
1000 AL Amsterdam

Bezwaar keuze werkgever en stopzetten subsidie Natuur en Milieuteam – Groen in de Buurt
Brief bestuur Stadsdeel Zuid ‘Moederorganisatie Groen in de Buurt stadsdeel Zuid’ (01-03-2024), behandeld door Stella Vlasman
Besluit intrekken subsidie: kenmerk 2023/03354 ‘Wijzigen bestaande subsidierelatie’ (13-03-2024), behandeld door Stella Vlasman

Amsterdam, 9 april 2024

Geacht gemeentebestuur,

We maken bezwaar tegen uw besluit de groenorganisatie bij de welzijnsorganisatie SOOZ onder te brengen en niet bij bewonersorganisatie Wijkcentrum De Pijp (kort: WcdP).

Procedureel bezwaar

Besluit strijdig met Subsidiekader

Uw besluit is in strijd met het subsidiekader, dat ‘groen als doel’ vooropstelt. Groen als doel, met en door bewoners is sinds het uitvinden en opzetten van het Natuur en Milieuteam in 1998 de insteek van Wijkcentrum De Pijp. In plaats daarvan heeft u gekozen voor een organisatie die ‘groen als middel’ wil inzetten voor haar welzijnsactiviteiten. Een organisatie die niet uit inhoudelijk maar uit strategisch belang voor de eigen organisatie koos om zich kandidaat te stellen voor het organiseren van de groenorganisatie. Het subsidiekader biedt geen aanknopingspunten voor het plaatsen bij een welzijnsorganisatie zoals SOOZ. Uw besluit is in strijd met het subsidiekader, dat ‘groen als doel’ vooropstelt.
<citaat uit subsidiekader zie bijlage>

- “Het begeleiden en realiseren van groene bewonersinitiatieven is het belangrijkste doel van de Groen in de Buurtsubsidie.”
- “Initiatieven worden door bewoners aangevraagd. Bewoners zorgen zelf voor het beheer en onderhoud. Medebeheer is het uitgangspunt.”

Wijziging van beleid: handelswijze strijdig met Participatieverordening

U heeft kennelijk besloten dit Groen in de Buurt beleid wezenlijk te veranderen van Groen als doel naar Groen als middel. Daarmee introduceert u nieuw beleid. Daarbij heeft u echter geen uitvoering gegeven aan de (concept) Participatieverordening van de gemeente Amsterdam.

<citaat>: “Deze verordening regelt de betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid, van voorbereiding tot en met uitvoering. De verordening beoogt aan te zetten tot het vormgeven van een helder, transparant en zorgvuldig participatieproces met expliciete keuzes en afwegingen over doel, vorm en beïnvloedingsruimte van inwoners en andere belanghebbenden.”

De Verordening schrijft voor: <citaat> *“Het verantwoordelijk bestuursorgaan stelt bij de start van een (deelfase van een) proces voor een visie, beleid, plan, verordening, programma of project een participatieplan vast waarin staat of en op welke manier burgerparticipatie wordt toegepast.”*

Op basis van uw uitvraag aan Wijkcentrum De Pijp en SOOZ had u een participatieplan moeten opstellen conform bovengenoemde waarborgen van participatie van bewoners. Gezien het feit dat u dit heeft nagelaten is uw besluit in onze ogen op onrechtmatige wijze tot stand gekomen en ook op deze grond niet rechtsgeldig.

Inhoudelijk bezwaar – aanvullend op ‘Groen als Doel’

Het bestuur van Wijkcentrum De Pijp voelt zich niet serieus genomen door het DB-besluit. “De redenering klopt niet,” is onze conclusie. We hadden verwacht dat het DB met een solide onderbouwing voor de beslissing zou komen, gebaseerd op het subsidiekader en met een toekomstvisie voor groen-in-de-buurt.

Uw keuze is ook niet logisch gezien de aard en de omvang van de groenactiviteiten in het stadsdeel. Met gelijke middelen begeleidt NMTzuid 61 bewonersinitiatieven en SOOZ vanuit haar team Groene Buurten 22. Dat team steekt veel energie in begeleiding van vrijwilligers in het Vondelpark. Een nuttige en belangrijke activiteit, maar het valt buiten het kader van de ‘Groen in de Buurt’ regeling.

Bovendien kiest SOOZ voor afbouwen van het werk bij teruglopende subsidie. Wijkcentrum de Pijp kiest in plaats daarvan door ondernemen voor het aanvullen van de middelen met zoeken van externe financiering en daarmee het voortzetten van het belangrijke werk. Van afbouwen van dit werk kan geen sprake zijn. Actieve betrokkenheid van gemotiveerde bewoners en het opzetten van nieuwe en behouden van bestaande groeninitiatieven zijn onmisbaar voor de leefbaarheid van de wijk, de betrokkenheid van bewoners bij hun buurt en in de aanpak van de biodiversiteitscrisis, hittestress door opwarming en wateroverlast afgewisseld met periodes van droogte.

Dankzij het NMT Zuid en Wijkcentrum de Pijp ontstond de Groen in de Buurt regeling

Toen in 2016 besloten werd om de financiering van het Natuur en Milieuteam stop te zetten koos SOOZ ervoor om dat te accepteren en zich daarbij neer te leggen. Wijkcentrum De Pijp koos samen met de medewerkers (ook die van SOOZ, tegen de zin van hun eigen organisatie) en een groot aantal actieve bewoners een andere aanpak. Zij besloten het belang en nut en noodzaak van het werk nadrukkelijk onder de aandacht te brengen van raadsleden van de gemeente en Stadsdeel Zuid. Deze waren door de argumenten en de actieve inbreng van vele bewoners dusdanig onder de indruk van de betrokkenheid en de resultaten dat zij besloten een stedelijk budget ‘Groen in de Buurt’ op te zetten. Het gelijklopende amendement op de gemeentebegroting was geënt op het werk van het NMT. De gemeente maakte een structureel budget vrij, niet alleen voor stadsdeel Zuid maar voor de hele stad.

Amendement 1357 Groen in de wijk van Bosman, Guldemond, Groen, Van Lammeren

Overwegende dat:

- de behoefte aan groen in de buurt toeneemt als gevolg van verdichting; groen in de buurt,

zoals geveltuinen, kunnen bijdragen aan het ontlasten van het riool na heftige regenbuien en extra plek geven aan natuur in stad;

- veel Amsterdammers individueel of collectief graag geveltuinen, boomkransen of ander groen in de buurt aanleggen en/of adopteren om zo hun buurt te vergroenen en hierbij soms ondersteuning nodig hebben;

- de binnen de groengelden gereserveerde middelen voor 'groen in de buurt' inmiddels zijn bestemd en er geen nieuwe structurele voeding voor is;

Besluit:

- In de begroting 2017, in programma-onderdeel 3.3.5 (Groen en Recreatie) € 2 miljoen structureel op te nemen voor groen in de buurt;

- Het college op te dragen: De middelen voor groen in de buurt in te zetten voor groen in de buurt en een deel van de middelen te reserveren voor het bieden van ondersteuning aan Amsterdammers om groen in hun buurt toe te voegen en/of te onderhouden;

- Bij de inzet van middelen voorrang te geven aan de dichtst bebouwde en/of meest versteende delen van de stad en die gebieden waar het meest behoefte is aan ontlasting van het riool na heftige regenbuien;

- De bedoelde € 2 miljoen te dekken door een gelijke verlaging van de structurele dotatie aan de reserve frictiekosten;

- Alle relevante bedragen en tabellen overeenkomstig aan te passen.

Nadat het amendement werd aangenomen kwam toenmalig wethouder Choho direct bij ons op bezoek om te verzekeren dat het Natuur & Milieuteam verder kon met het goede werk.

Nieuwe dreiging in 2019 succesvol gepareerd

Ondanks dit mooie besluit kwam in 2019 een nieuwe dreiging. Andere stadsdelen kozen vooral voor ambtelijk inzet van de Groen in de Buurt gelden, al was dat niet de bedoeling van het amendement.

Op basis van een rammelende 'evaluatie' vol onzekerheden werd voorgesteld de steun voor het Natuur en Milieuteam 'af te bouwen'. Terwijl nota bene het succes van het NMT de aanleiding was voor het amendement. Bewoners en het NMT werden behalve een paar algemene vragen vooraf niet betrokken bij deze ambtelijke evaluatie. Toen we daarover aan de bel trokken werd ons gemeld dat het niet echt een evaluatie was maar meer een eerste inventarisatie. Toch werden vergaande besluiten voorgesteld, zoals het verder verambtelijken van de GiB gelden en het afbouwen van een van de meest succesvolle groeninitiatieven in de stad. Ook dreigden de uitgangspunten van het amendement – focus op meest versteende en wateroverlast gevoelige delen van de stad – los te worden gelaten. NMT en bewoners kwamen met hulp van Wijkcentrum De Pijp (en zonder SOOZ) opnieuw in actie en dat leidde ertoe dat er ook anno 2024 nog geld is voor dit belangrijke werk.

NMT in de toekomst

Wij geloven in en werken met de kracht van bewoners. Gecombineerd met gedrevenheid, ondernemerszin en goede inhoudelijke kennis en motivatie leidt dat tot resultaten. Samen met actieve, deskundige en gemotiveerde bewoners zetten we nieuwe initiatieven op en behouden we de bestaande groeninitiatieven. Deze zijn onmisbaar voor de leefbaarheid van de wijk,

versterken van de biodiversiteit, tegengaan van hittestress door opwarming en een buffer voor wateroverlast en droogtestress.

Bijgaand treft u een notitie die duidelijk maakt wat het verschil is tussen de visie van SOOZ op groen in de buurt (groen als middel) en die van Wijkcentrum De Pijp / NMTzuid (groen als doel).

Bedrijfsvoering

SOOZ is inderdaad een grotere organisatie dan WcdP. Dat maakt het nog niet “aannemelijk dat de backoffice, het organisatiemanagement en de bureaucoördinatie steviger is.” Deze stelling is door u niet onderbouwd.

Het is onze ervaring dat een kleine, platte, transparante organisatie juist voor dit werk leidt tot enorme betrokkenheid, een grote efficiëntie, een grote effectiviteit, een grote stabiliteit en een grote aantrekkingskracht op capabele werknemers met een ondernemende inslag. Zo hebben wij al vijf jaar dezelfde bureaucoördinator en die is ontzettend stabiel, betrouwbaar en heel erg goed in haar werk. Daarnaast hebben wij de afgelopen jaren geïnvesteerd in het neerzetten van een goed functionerend team met enthousiaste mensen die heel graag voor ons willen blijven werken in een kleine, transparante organisatie waar ze veel autonomie ervaren. Zij maken zich juist zorgen over het verlies aan autonomie in een grotere, meer bureaucratische organisatie.

Wij besloten als Wijkcentrum De Pijp om in 2024 met een iets groter NMTzuid-team te starten dan dat alleen de subsidie, na bezuiniging, toeliet. We hebben vertrouwen in onze betrokken werknemers en vertrouwden er op dat we het begrotingstekort van € 45.000 konden dichten door externe gelden te realiseren. Dat is ons samen met het team al in de eerste drie maanden van het jaar nagenoeg gelukt.

Wij zien onder deze omstandigheden geen noodzaak om het aantal fte's terug te brengen. Juist in deze tijd van schaarste op de arbeidsmarkt is het essentieel om talent aan je te binden en dat doe je door ze verantwoordelijkheid te geven met een grote invloed op hun eigen werkzaamheden. Als kleine, wendbare organisatie zijn wij daar optimaal toe in staat.

Aanname omvang werkgebied onjuist

Het DB stelt dat SOOZ nu al door het gehele stadsdeel werkt, maar deze bewering klopt voor groen-in-de-buurt in elk geval níet. SOOZ / Groene Buurten werkt in het gebied ten westen van de Boerenwetering en de Zuidas. Dat is een veel kleiner werkveld dan het gebied dat momenteel bediend wordt door NMTzuid, namelijk De Pijp, de Rivierenbuurt en Buitenveldert.

Aanpassing begroting

SOOZ heeft aangegeven te zullen korten op de personeelskosten en minder groen in de buurtwerkzaamheden uit te zullen voeren als reactie op de bezuiniging. Wij kiezen een andere aanpak. We hebben vertrouwen in ons ondernemend vermogen en dat van onze medewerkers. Zo kunnen we een gedeelte van het salaris realiseren door het verwerven van andere gelden,

waarmee we extra waarde creëren voor het groen in de buurt in stadsdeel Zuid en daarmee het ‘Groen als Doel’. Dat hebben we samen met ons team de afgelopen jaren laten zien en dat zal ook de komende jaren weer zo zijn. Mensen ontslaan is niet nodig, zeker niet zeer bekwame, door onszelf opgeleide mensen die hun sporen in het werken met gemeenschapsgroen ruimschoots hebben verdiend en die zeer gewaardeerd worden door de bewoners die zij ondersteunen. Onze inschatting is daarmee net zo realistisch, maar wel een stuk positiever en ondernemender dan die van SOOZ. Het levert meer rendement op voor het groen in de buurt.

Conclusie

Uw besluit is ons inziens niet rechtsgeldig, vanwege de strijdigheid met het subsidiekader en vanwege het feit dat u geen uitvoering heeft gegeven aan de Participatieverordening van de gemeente Amsterdam. Ook de onderbouwing van het besluit en de aannames over de organisatie en stabiliteit kloppen niet.

We verzoeken u derhalve het besluit in te trekken en een nieuw besluit te nemen in lijn met het subsidiekader Groen in de Buurt. Mocht u inderdaad van zins zijn het subsidiekader aan te passen dan verzoeken we dat in de context van de Participatieverordening te doen. Uiteraard gaan wij er in dat geval van uit dat uw Participatieplan voorziet in raadplegingen die plaatsvinden onder actieve bewoners en bewonersgroepen die zich in ons stadsdeel bezig houden met groen, natuur en milieu.

Namens het bestuur van Wijkcentrum De Pijp

Harry Kappelhof

Joke de Wit

Tjerk Dalhuisen

Bijlagen

Besluit stopzetten subsidie – ‘Wijzigen bestaande subsidierelatie’
Brief besluit keuze moederorganisatie
Subsidiekader
Notitie Groen als Middel of Groen als Doel
Startnotitie Groen in de Buurt Stuurgroep
Visie Wijkcentrum de Pijp en Visie SOOZ op Groen in de Buurt